

NAŠE ŘEČ

ČASOPIS ÚSTAVU PRO JAZYK ČESKÝ
ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

Vedoucí redaktor: dr. JAROSLAV KUCHAR, CSc.

Výkonný redaktor: MILOSLAV SEDLÁČEK

ROČNÍK PADESÁTÝ ŠESTÝ
NAKLADATELSTVÍ ACADEMIA

PRAHA 1973

OBSAH

ČLÁNKY

Bartošek Jaroslav, K poruchám artikulace	57
Havránek Bohuslav, Marxistické řešení problémů spisovného jazyka	225
Horálek Karel, Spisovný jazyk a jeho funkce	113
Hubáček Jaroslav, Přenášení slovního významu jako pojmenovávací postup ve slanzích	124
Jedlička Alois, K osmdesátinám akademika Bohuslava Havránka	2
Knappová Miloslava, K tvoření přísloví z přídavných jmen	11
Komárek Miroslav, K původu slova chasa	71
Kroupová Libuše, Sporné případy nevlastních předložek	19
Křístek Václav, Jungmannovy názory na jazyk a jeho poslání v životě společnosti	169
Křístek Václav, Současné novinové titulky	229
Kuchař J. — Stich A. — Rulfová M., Soudobá populární hudba a její jazyk	238
Michálek Emanuel, Jazyk českých duchovních písní Jana Silvána	177
Mokijenko Valerij M., Pije jako holendr — nebo jako Holendr?	63
Novotná-Hůrková Jiřina, Dětská recitace a česká výslovnostní norma	172
Pohnert Bohuslav, Ke zkratkám a značkám v technické literatuře	134
Štěpán Josef, O výrazech typu sotvakdo {sotva kdo}	27
Trost Pavel, K slovníku brněnské mluvy	182

POSUDKY A ZPRÁVY

Cuřín František, Monografie o nářeční skladbě {V. Michálková, <i>Studie o východomoravské nářeční větě</i> , Praha 1971}	188
Cuřín František, Nový souhrnný pohled na česká nářečí {J. Bělič, <i>Nástin české dialektologie</i> , Praha 1972}	185
Dokulil Miloš, Mluvnice češtiny pro Seveřany {E. W. Neuhard, <i>Tjekkisk Grammatik</i> , Kodaň—Oslo—Stockholm 1970}	145
Fiedlerová Alena, K třetímu sešitu Staročeského slovníku	43
Fiedlerová Alena, Z čtvrtého sešitu Staročeského slovníku	207
Hausenblas Karel, K šedesátinám Karla Svobody	268
Hauser Přemysl, Jazykové koutky ve Slovinsku {T. Korošec, <i>Pet minut za boljši jezik</i> , Lublaň 1972}	205
Hladiš František, Nová mluvnice češtiny pro Poláky {J. Damborský, <i>Podstawy gramatyki języka czeskiego</i> , Varšava 1970}	91
Jančák Pavel, Sedmdesátiny české dialektoložky {B. Zimové}	274
Jančáková Jana, Monografie o brněnské mluvě {Fr. Svěrák, <i>Brněnská mluva</i> , Brno 1971}	39

Kolařík Josef, Chloupkovy Aspekty dialektu (J. Chloupek, <i>Aspekty dialektu</i> , Brno 1971)	138
Kraus Jiří, O frekvenci slov v polském tisku (W. Pisarek, <i>Frekwencja wyrazów w prasie</i> , Krakov 1972)	98
Krčmová Marie, Leningradský slavista o Josefu Jungmannovi (A. S. Mylnikov, <i>Josef Jungman i jeho vremena</i> , Moskva 1973)	194
Lutterer Ivan, Šedesátka Jaromíra Spala	162
Michálek Emanuel, Sté výročí Listů filologických	275
Michálková Věra, O slovinské jazykové kultuře (B. Urbančič, <i>O jezikovni kulturi</i> , Lublaň 1972)	200
Milavcová Eva, Zajímavě o češtině (J. Jelínek — V. Styblík, <i>Čtení o českém jazyku</i> , Praha 1971)	79
Porák Jaroslav, Některé otázky češtiny jako cizího jazyka (M. Šára — J. Šárová — A. Bytel, <i>Čeština pro cizince</i> , Praha 1970)	86
Pracovníci oddělení jazykové kultury ÚJČ ČSAV, Nauka o českém jazyku (V. Šmilauer, <i>Nauka o českém jazyku</i> , Praha 1972)	250
Pracovníci oddělení jazykové kultury ÚJČ ČSAV, O slohu pro novináře (J. V. Bečka, <i>Jazyk a styl novin</i> , Praha 1973)	259
Redakce, Dvě slovníkářská výročí (70 let L. Janského a K. Sochora)	101
Redakce, PhDr. Eva Milavcová	81
Roudný Miroslav, Nové odborné názvy v cihlářství (<i>Cihlářská názvoslovná příručka</i> , Brno 1971)	47
Rubín Antonín, K ukončení výzkumu tradičních nářečí pro Český jazykový atlas	35
Rulfová Milena, Příručka české textologie (<i>Editor a text, úvod do praktické textologie</i> , red. R. Havel a B. Štorek, Praha 1971)	143
Rulíková Blažena, Práce sovětských bohemistů z posledních let	190
Rulíková Blažena, Sborník o otázkách jazyka současné literatury (<i>Voprosy jazyka sovremennoj russkoj literatury</i> , 1971)	155
Stich Alexandr, První souhrnný nástin české funkční stylistiky (Al. Jedlička — V. Formánková — M. Rejmánková, <i>Základy české stylistiky</i> , Praha 1970)	81
Šlosar Dušan, Nový výběr z jazykových koutků (<i>Čeština všední i nevšední</i> , Praha 1972)	33
Šmilauer Vladimír, Jan Svoboda (1899—1973)	211
Šmilauer Vladimír, Prof. dr. František Jilek—Oberpfalcer	106
Šmilauer Vladimír, Šedesátiny Františka Cuřina	104
Štěpán Josef, Jazyková poradna ve Varšavě	48
Štěpán Josef, Jungmannovo výročí a studentská vědecká činnost	264
Těšitelová Marie, J. V. Bečka sedmdesátníkem	159
Uhlířová Ludmila, Voprosy jazykoznanija o aktuálním členění (<i>Voprosy jazykoznanija</i> , 1972, č. 2)	94

Utěšený Slavomír, Závažný příspěvek k teorii frazeologie (V. M. Mokijenko, <i>Variantnost jako jeden z pramenů tvoření frazeologismů</i> , <i>Movoznavstvo</i> 5, 1972, s. 39—50)	153
Vintr Josef, Česká příjmení ve Vídni (J. Neuman, <i>Tschechische Familiennamen in Wien</i> , Vídeň 1972)	197

DROBNOSTI

O jednom typu elipsy (*Fr. Daneš*) 107 — Poradna, která špatně radí (*L. Klimeš*) 108 — Specializovat do závodu? (*L. Janský*) 167 — Ustoupit ze závazků? (*A. Jirsová*) 55

Bud fit! (*J. Štěpán*) 109 — Domácnostní zápalky (*V. Mejstřík*) 54 — Dopravní sedlo (*Z. Sochová*) 220 — Informační banky (*JK*) 278 — Konzultátor a postgraduát? (*J. Kuchař*) 52 — Lze televizní pořady odvyrábět? (*JK*) 223 — Na štorc? (*M. Roudný*) 165 — Obraciště (*L. Olivová*) 221 — Obsah, nebo objem? (*J. Králík*) 219 — Petrolej, nafta, ropa (*I. Němec*) 276 — Podplecí a zákrčl (*A. Jirsová*) 164 — Sklopný vzhůru, sklopný dolů (*M. Roudný*) 55 — Slovesná předpona za- na postupu (*Z. Sochová*) 165 — Směrovací číslo (*K. Sochor*) 164 — Šlo o konfrontaci? (*ZH*) 218

Jak se v češtině skloňují jména Akropolis, Tripolis a Minneapolis? (*AS*) 215 — Jak skloňovat místní jméno Tockoje? (*AS*) 224 — Odolena Voda (*M. Roudný*) 166 — Přidej špetku juna (*JK*) 278

Píšeme Český ústřední výbor SSM, nebo český ústřední výbor SSM? (*B. Koudela*) 51 — Rybano, nebo ribano? (*JK*) 222

RADÍME A KRITIZUJEME

Jak skloňovat francouzské příjmení Scribe? (*M. Sedláček*) 111 — Jazykové obtíže s barevnou televizí (*JK*) 168 — Máte ve svém šatníku blejzr? (*Al. Polívková*) 280 — Sen safari (*Al. Polívková*) 112 — Záměny slovesných vazeb (*A. Jirsová*) 280

Redakční rada:

ČLEN KORESPONDENT ČSAV JAROMÍR BĚLIČ, DOC. DR. FRANTIŠEK DANEŠ,
 AKADEMIK BOHUSLAV HAVRÁNEK, DOC. DR. JAN CHLOUPEK,
 UNIV. PROF. DR. ALOIS JEDLIČKA, UNIV. PROF. DR. VÁCLAV KRÍSTEK,
 UNIV. PROF. DR. VLADIMÍR ŠMILAUER, DR. ANTONÍN TEJNOR